
AMERİKAN TEMSİLCİLER MECLİSİ DIŞ İLİŞKİLER KOMİTESİ, AVRUPA, AVRASYA VE YÜKSELEN TEHDİTLER ALT KOMİTESİ BALKANLAR İFADELERİ

-

14.06.2017

Avrasya İncelemeleri Merkezi (14 Haziran 2017)

17 Mayıs 2017 tarihinde dört konuşmacı Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Amerikan Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesine bağlı Avrupa, Avrasya ve Yükselen Tehditler alt komitesinde (İng. House of Foreign Affairs Committee, Subcommittee on Europe, Eurasia, and Emerging Threats) Balkanları odak noktasına alan ifadeler verdiler.

Konuşmacılar ABD Dışişleri Bakanlığı Avrupa ve Avrasyadan Sorumlu Müsteşar Yardımcısı Hoyt Ye, Güneydoğu Avrupa Araştırma ve Danışma Şirketi (Southeast Europe Research and Consulting, LLC) çalışanlarından Dr. Gordon N. Bardos, Johns Hopkins Üniversitesi Gelişmiş Uluslararası Çalışmalar Okuluundan Prof. Dr. Daniel Serwer ve Arnavut Amerikan Yurttaşlık Birliği (İng. Albanian American Civic League) Başkanı Joseph J. DioGuardi genel hatlarıyla Balkanlar bölgesinde yaşanan sorunlara, siyasi krizlere ve bu bölgeye yönelik ABDnin benimsemesi gereken politikalara değindiler.

Balkanlardaki en büyük tehditleri etnik gruplar arası çatışmalar, yükselen milliyetçilik, Rusyanın artan etkisi, radikalleşme, işsizlik, göç krizinin etkileri, ekonomik sorunlar ve yolsuzluklar olarak belirleyen ifadelerde Avrupa Birliğinin (AB) ve NATOnun da bölgedeki faaliyetlerine değinilmiştir. Balkanlarda yaşanan ekonomik sorunların Balkan ülkelerinden özellikle AB ülkelerine doğru göçü tetiklediği de konuşmacıların değindiği konulardan birisidir.

Balkanlarda yaşanan siyasi krizler bölgedeki tansiyonu yükseltmiş ve özellikle Makedonya örneğinde görüldüğü gibi etnik gruplar arasında anlaşmazlıkları tetikler boyuta ulaşmıştır. Konuşmacılar verdikleri ifadelerde de bölgede yaşanan sorunların tarihsel boyutunu ele alarak geleceğe ışık tutmaya çalışmış, benzer durumları önlemek ya da yeni yükselen tehditlerin önünü kesmek için ABDnin bir an önce bölgedeki faaliyetlerini gözden geçirmesi çağrısında bulunmuşlardır. Rusyanın da etnik gruplar arasındaki anlaşmazlıklar üzerinden etkisini arttırmaya çalışması ihtimaline de değinilmiş, Balkan ülkelerinin hukukun üstünlüğünü benimsemesi ve yolsuzlukla mücadele faaliyetlerine devam etmesinin bölgedeki riskleri azaltacak önemli unsurlar olduğu söylenmiştir. Konuşmacılardan Bordos, çeşitli verilere dayanarak Balkanlarda demokratik anlamda bir gerilemenin olduğunu ifade etmiş ve bu bölgede Yeni bir Soğuk Savaş ortamından kaçınılması gerektiğinin altını çizmiştir.

Konuşmacılar aynı zamanda Balkan ülkelerinin enerji tedariki ve askeri kapasitelerin geliştirilmesi veya sağlanması konularında Rusyaya olan bağımlılığına dikkat çekilmiş ve bu yönde başlatılan projelere destek verilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. AB ve NATOnun Rusyanın etkisini azaltacak ve Balkan ülkelerinde hukukun üstünlüğü ve yolsuzlukla mücadeleyi destekleyecek kurumlar

olarak tanımlayan konuşmacılar, ABnin ve NATOnun genişleme politikalarının önemini vurgulamış, en son örnek olan Karadağın NATO üyeliğinin önemine değinmişlerdir.

Verilmek istenen genel mesaj AB, ABD ve NATO destekleri ile Balkan ülkelerinin Batı bloğu ile entegrasyonunu engelleyecek unsurlarla mücadele edilmesi, radikalleşmenin önüne geçilmesi ve bu ülkelerdeki hem ekonomik hem de siyasi durumların iyileştirilmesi gerektiği yönündedir.

Öte yandan Balkanlar bölgesine yönelik ifade verilirken Batı Balkanlar (Western Balkans) teriminin kullanılması dikkatleri çekmiştir. Bu ifade Türkiyeyi Balkanlar ülkesi olarak görmeyen bir yaklaşımla kullanılmaya başlanmıştır. Dolayısıyla Balkanlar bölgesinin bütünlüğüne ve istikrarına gölge düşüren bir terimdir. Batı Balkanlar ifadesinin terk edilmesi bölgesel entegrasyonu ve bütünleşmeyi destekleyecek ve istikrarın sağlanması açısından önem teşkil edecek bir adım olacaktır. Bu itibarla, Avrupa Birliğinin güneye genişlemesi çabaları başlarken yıllar önce kullanıma soktuğu bu ibarenin, bugün hala hem de ABD Kongresi gibi önemli yasama kuruluşlarında geçer akçe muamelesi görmesi anlaşılması güç bir durum teşkil etmektedir. Her hâlükârda, Avrupanın güneyinde stratejik önemi yüksek Balkanlar coğrafyasına ilişkin yaklaşımlarda Batı Balkanlar gibi suni, anlamsız ve yararsız tanımlamalardan kaçınılması her zamandan daha fazla önem arz etmektedir.

Kaynak/Source: